

Ewigheder som dem, der undertiden kommer frem ved Skovshandler, eller naar der er Tale om Fredstraktater. Den ærede Forslagsstiller veed jo meget vel, at den Fritagelse, der nu finder Sted for Beskatning af Søer, ikke varer en Dag længere, end til vi her sige Punktum og Stop. Fra den Tid har man samme Ret til at paalægge dem samme Skat som nu de inddæmmede Arealer. Jeg vil derfor spørge den ærede Forslagsstiller, om han ikke tror det heldigt at forandre sit Forslag i Retning af, at han, i Stedet for at foreslaa en Skat eller en Del af Skatten ophævet for de inddæmmede Arealer, gif til at paalægge en lignende Skat for de udtørrede Arealer. Det kan jo dog ikke nægtes, at han derved vilde naa sit Retfærdighedsstrav paa lignende Maade og i lige høi Grad, og det kan jo dog heller ikke nægtes, at Statskassen, hvis dette fandt Sted, vilde slaa sig nok saa godt derved. Nu kan jeg jo nok tænke mig, at den ærede Forslagsstiller dertil vil svare, at dette gaar i en hel anden Retning, end han har tænkt sig. Han har kun tænkt sig at ophæve Byrder, hvorimod det ikke har ligget i hans Tanke at paalægge Byrder, og jeg skal ikke nægte, at den Mening, han i den Henseende har, ganske vist har sin Fordel og idet Hele kan betragtes som lettere og heldigere for ham. Jeg kan maaske derfor ikke gjøre mig stort Haab om, at den ærede Forslagsstiller strax vil gaa ind paa dette Forslag, men jeg fastholder, at Retfærdigheden dog alligevel naas paa denne Maade, og jeg fastholder det saa meget mere, som vi ogsaa i Dag have hørt, at den ærede Forslagsstiller ikke synes at have Noget imod, at ogsaa de udtørrede Arealer sættes i Skat. Hvis nu den ærede Forslagsstiller vil kaste fuldstændig Brag paa denne Hensigt, saa tror jeg dog at kunne henviise et andet Forslag for ham, hvilket jeg ogsaa ønsker, at ærede Medlemmer af Thinget ville tage under Overveielse, nemlig dette, om den ærede Forslagsstiller ikke mener, at han bedst og heldigst vil opnaa Formaalet, en retfærdig Beskatning, derved, at han gif til at foreslaa, at fra den og den Tid og Dato ophævedes al Gammelskat i Landet. Det kan dog ikke nægtes, og den ærede Forslagsstiller vil vist heller ikke bestride, at han derved i lignende Maade opnaaede det Retfærdighedsstrav, hvis

Ord fører han i Diebliffet er. Men jeg tør ogsaa nok sige, at han derved vil komme betydelig videre og erhverve Tak og Afskjønnelse ikke alene af dem, for hvem han har gjort sig til Formaal, at tale her, men jeg tror nok af den overveiende Del af Landets beskattede Borgere. Nu ville ærede Medlemmer maaske slaa op i Finantsloven og sige, at jeg dog vel ikke tænker paa noget saa Radikalt som en pludselig Ophævelse af de 5 Millioner Kroner, som der er opført. Men noget Saadant har heller ikke været min Mening, man bør naturligvis gaa succesfult frem, det maa tages med en vis Lempe. Jeg skal derfor i ganske korte Træk fremstille, hvorledes noget Saadant kan finde Sted, uden at man gaar for vidt, og uden at man gaar nogen Mand nær, og uden Uretfærdighed til nogen Side, og jeg skal tilføie ogsaa dette: gjøre det saaledes, at Statskassen i finantiel Henseende vil blive stillet lige saa godt som før. Man behøvede blot at skrive et Forslag, som f. Ex. at om ti Aar fordeles Skatten mellem det gamle og det nye Hartkorn saaledes, at omtrent de tre Fjerdedele bleve lagte paa det nye Hartkorn, altsaa Land- og Tignings-Skatter, og kun en Fjerdedel forblev ved det gamle. Man kunde vedblive at kalde det Gammelskat, det var kun at vende Forholdet saaledes om, at i Stedet for at de tre Fjerdedele nu hvile paa det gamle, bleve de lagte over paa det ny og omvendt. Det er imidlertid ikke nogen ny Tanke, den er ældgammel, og jeg kan forsiikre ærede Medlemmer om, at da man ved Aarhundredets Begyndelse kom ind paa en ny Matritul, var det ikke Formaalet at lave noget Nytt, som ikke skulde have videre Betydning for vort Stattevesen. Det fremgaar tydelig og klart af Forhandlingerne, og jeg kunde bevise det ved mangfoldige Citater, at Formaalet med den ny Matritul ubestrideligt var at lægge den overveiende Del af Skatten over paa det nye Hartkorn. Men der er begaaet en mageløs stor Feil ved, at man ikke for lang Tid siden har gjort det om, og denne Feil kan hæves ved, at man lempelig hæver dette Forhold eller gjør Noget i den Retning, som jeg har antydet saaledes at man lægger en stor Del af Skatten over paa det nye Hartkorn og mindre paa det gamle. Dernæst kunde man bestemme, at man atter om nogle Aar, f. Ex.